

Religiös nyorientering i Algeriet

Tizi Uzou - ett ovanligt namn för ett ovanligt fenomen. Här, i bergsregionen Kabylien i norra Algeriet, finns fullsatta kyrkor. Människor i tusental söker sig till den kristna tron. Mellan en och fem procent av befolkningen säger sig idag vara kristna. Att siffran är så pass flytande hänger ihop med det inte är problemfritt att anta den kristna tron och bli döpt, och statistik är svår att få fram. Algeriet är ett muslimskt land, och många människor som väljer en annan religion än islam får utstå betydande motstånd för sitt ställningstagande.

I kyrkan som kallas L'Église Protestante du Plein Évangile (Fulla Evangeliets protestantiska kyrka) i Tizi Uzou är det den arbetsfria lördagen som är den stora gudstjänstdagen. När vi besöker gudstjänsten är det fullsatt med cirka 500 människor i den stora salen, och ytterligare cirka 200 på läktaren. Man lovsjunger Gud på berberspråket kabylliska, som först år 2016 blev ett officiellt språk i Algeriet, vid sidan av arabiskan (därtill används franskan i stor utsträckning).

Gudstjänsten simulantolkas till franska via hörlurar, och påminner starkt om den karismatiska väckelsen. Denna religiösa nyorientering har bara några årtionden på nacken.

Några foton under gudstjänsten vill man av säkerhetsskäl inte att jag tar. Människor kan befinna sig där utan att deras närstående eller arbetskamrater känner till det, och skulle de komma fram att de besöker

en kristen gudstjänst, kan det innebära problem och trakasserier. Lite motsägelsefullt kan det då tyckas att församlingen lagt ut filmer på YouTube från dopillfällen, där människor klart och tydligt visar sina ansikten.

En kvinna, i vacker kabyllisk folkdräkt, berättar för mig att hon varit kristen i 18 år. I många fall handlar det ofta om en tid i sin nya tro mellan fem och tolv år för många av de yngre och medelålders människor som är där, berättar en kvinna, samtidigt som hon ger en fet kaackerlacka en spark i riktning mot dörren och förklarar att "trampar man på den sprids bara äggen, och därför vill vi få ut den".

Vad som slår mig är att kyrkan inte har någon reservutgång, för den händelse att en terrorist kommer in och börjar skjuta. Någon uttrycker det, liksom med ett snett leende: "Ja, då går vi hem till Herren".

land där det faktiskt är tillåtet att lämna islam och anta en annan religions-tillhörighet.

Det krävs speciella tillstånd från myndigheterna för att öppna en gudstjänstlokal. Många av företräddarna för de kristna församlingarna hävdar att dessa och liknande tillstånd inte sällan fördröjs av olika byråkratiska skäl, men där man menar att en orsak kan vara att inte vilja att stöta sig med islamistiska krafter.

Mångas väg till kristendomen har skett genom att flera kristna TV-kanaler sänder på arabiska och andra språk. En kvinna berättade för mig att hennes arabisktalande make hade hitat en kabyrisk TV-kanal, och sagt till henne: "Kom och titta, detta är på ditt språk", utan att han hade förstått att det var en kristen kanal.

Flera nykristna människor skildrar erfarenheter, som tycks vara utmärkande för kristna konvertiter i denna del av världen, nämligen att de i drömmen gör religiösa upplevelser. En viktad gestalt kommer mot dem och säger "Jag är vägen, sanningen och livet" (Johannes evangelium 14:6). En kvinna, som jag möter, säger sig ha haft en dröm, där hon promenerat tillsammans med patriarken Abraham. De hade blomsterfrön i händerna som de sådde, och när fröna nådde marken kom det omedelbart upp blommor. Och medan de kastade ut fröna, anslöt det sig fler och fler människor i deras följe. Vissa tillhörde hennes bekenntskapskrets, medan andra var främlingar för henne.

Till skillnad från mycket i västerländskt kyrkligt liv är det också

påfallande många som använder ordet helande för att beskriva konkreta läkande somatiska och psykiska konsekvenser av sin religiösa upplevelse. Bland dessa människor som jag möter, och för vilka läkedom till kropp och själ framstår en naturlig ytring av den kristna tron, är det ändå inga överspända individer, utan lugna, harmoniska och i yrkeslivet väl fungerande personer, som beslutat sig för att leva som kristna i en omgivning som inte alltid gör deras livsval så enkelt.

Det är i första hand i Kabylien och inom det kabyliiska språkområdet som den kristna tron sprider sig. Huruvida detta religiösa fenomen är kopplat till någon form av frihetssträvande från Algeriets arabisktalande majoritet, är det svårt att uttala sig om. I vart fall tycks inte sunni-islam vara lika stark här som i resten av landet. Den politiska grupperingen MAK (Mouvement pour l'Autodetermination de la Kabylie) verkar också för ett större självstyre för Kabylien. Det faktum att kristendom var utbredd i Kabylien före den muslimska erövringen kan vara en förklaring till den relativa frihet som kyrkorna åtnjuter.

För historiskt sett har dock den kristna tron varit förhärskande i den region som nu är norra Algeriet. Kyrkofadern Augustinus, av berbisk börd, levde och verkade under 400-talet som filosof, teolog och biskop i Hippo Regius, i dagens Annaba, inte långt från den tunnisiska gränsen. De kristna i Algeriet återoppar gärna den gamle kyrkofadern för att hävda sitt existensberättigande i detta nordafrikanska land. ♦

Under det som algerierna själva kallar för "la décennie noire", det svarta 1990-talet, blev Algeriet härjat av många terrordåd. Minnet av de sju mördade katolska munkarna i Tibhirine 1996 lever fortfarande kvar i medvetandet hos många, och har aktualiserats genom en film med den svenska titeln 'Gudar och människor'. Vilka förövarna var är fortfarande inte helt klarlagt.

Den katolska kyrkan finns i de större städerna, och prästerna och anställda lekmän är ofta från Frankrike. Gudstjänstspråket i de katolska församlingarna är företrädesvis franska. Man samlas öppet, men avstår ibland från att ringa i kyrkklockorna för att inte väcka irritation från näboende muslimer. Den katolska kyrkan bedriver ett omfattande diakonalt arbete, som riktar sig till alla, oavsett religionsstillhörighet.

I en annan kyrka, protestantisk och arabisktalande och utanför det kabyliiska kärnområdet, får jag tillfälle att samtala med några gudstjänstbesökare. Många, om inte de flesta, är sådana som konverterat i vuxen ålder till den kristna tron.